

e-ISSN: 2587-2559

Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi

International Journal
of
Economics, Business and Politics

Yıl / Year
2024
Sonbahar / Fall

Cilt / Volume
8

Sayı / Issue
2

e-ISSN : 2587-2559

**ULUSLARARASI
EKONOMİ, İŞLETME VE POLİTİKA
DERGİSİ**

**INTERNATIONAL JOURNAL
OF
ECONOMICS, BUSINESS AND POLITICS**

e-ISSN : 2587-2559

Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi
International Journal of Economics, Business and Politics
2024 8 (2)

ULUSLARARASI EKONOMİ, İŞLETME VE POLİTİKA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF ECONOMICS, BUSINESS AND POLITICS

Uluslararası Hakemli E-Dergi

(<http://dergipark.org.tr/ueip>)

YIL / YEAR	CİLT / VOLUME	SAYI / ISSUE
2024 Sonbahar / Fall	8	2

Editör / Editor

Prof.Dr. Ali Rıza SANDALCILAR

Editör Yardımcısı / Editorial Assistants

Doç.Dr. Seven ERDOĞAN

Arş.Gör. Doğan KEŞAP

Alan Editörleri / Field Editors

Prof.Dr. Cemalettin KALAYCI
İktisat, ckalayci@ktu.edu.tr

Doç.Dr. Abdülkadir ÖZTÜRK
İşletme, abdulcadir.ozturk@erdogan.edu.tr

Doç.Dr. Ali ALTINER
İktisat, ali.altiner@erdogan.edu.tr

Doç.Dr. Seven ERDOĞAN
Uluslararası İlişkiler, seven.erdogan@erdogan.edu.tr

Doç.Dr. Emrah ATAR
Kamu Yönetimi, emrah.atar@erdogan.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Emre ÜRKMEZ
Ekonometri, emre.urkmez@erdogan.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Kemal ÇELİK
Maliye, kemal.celik@erdogan.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Kübra MERT MAHAN
İşletme, kubra.mert@erdogan.edu.tr

Dil Editörleri / Language Editors

Prof.Dr. Bilal KIRIMLI
Türkçe, bilalkirimli@trabzon.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Aytaç ÖREN
İngilizce, aytaç.oren@sbu.edu.tr

Editörler Kurulu / Editorial Board

Prof.Dr. Cemalettin KALAYCI
Karadeniz Teknik Üniversitesi/Trabzon
ckalayci@ktu.edu.tr

Prof.Dr. Cevdet KIZIL
İstanbul Medeniyet Üniversitesi/İstanbul
cevdet.kizil@medeniyet.edu.tr

Prof.Dr. Elif NUROĞLU
Türk-Alman Üniversitesi/İstanbul
nuroglu@tau.edu.tr

Prof.Dr. İlkay NOYAN YALMAN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi/Sivas
iyalman@cumhuriyet.edu.tr

Prof.Dr. İsmail Hakkı İŞCAN
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi/Bilecik
ismailhakki.iscan@bilecik.edu.tr

Prof.Dr. Kenan ÇELİK
Karadeniz Teknik Üniversitesi/Trabzon
kcelik@ktu.edu.tr

Doç.Dr. Abdülkadir ÖZTÜRK
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi/Rize
abdulkadir.ozturk@erdogan.edu.tr

Doç.Dr. Ali ALTINER
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi/Rize
ali.altiner@erdogan.edu.tr

Doç.Dr. Aziza SYZDYKOVA
Hoca Ahmet Yesevi Uls. Türk-Kazak Üniv./Kazakistan
azizayesevi@gmail.com

Doç.Dr. Cihan SELEK ÖZ
Sakarya Üniversitesi/Sakarya
cselek@sakarya.edu.tr

Doç.Dr. Dilek ÖZDEMİR
Atatürk Üniversitesi/Erzurum
pdilek@atauni.edu.tr

Doç.Dr. İlyas Kays İMAMOĞLU
Bayburt Üniversitesi/Bayburt
imamoglu@bayburt.edu.tr

Doç.Dr. Musa GÜN
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi/Rize
musa.gun@erdogan.edu.tr

Doç.Dr. Nor Azura ADZHARUDDIN
Universiti Putra Malaysia/Malezya
drazura318@gmail.com

Doç.Dr. Salah Eddine SARI HASSOUN
University Center of Maghnia/Cezayir
salah.poldeva08@gmail.com

Doç.Dr. Seven ERDOĞAN
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi/Rize
seven.erdogan@erdogan.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Can USTA
Giresun Üniversitesi/Giresun
can.usta@giresun.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Gökhan ÇAPAR
Kafkas Üniversitesi/Kars
capargokhan@yahoo.com

Dr.Öğr. Üyesi İmad AIT LHASSAN
Abdelmalek Essaâdi University/Fas
iaithassan@uae.ac.ma

Dr.Öğr. Üyesi Mehmet ASLAN
Artvin Çoruh Üniversitesi/Artvin
mehmetaslan@artvin.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Melih KUTLU
Samsun Üniversitesi/Samsun
melih.kutlu@samsun.edu.tr

Dr.Öğr. Üyesi Seyil NAJIMUDINOVA
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniv./Kırgızistan
seyil.najimudinova@manas.edu.kg

Sekretarya / Secretariat

Arş.Gör. Vildan AYGÜN ALICI

Mizanpaj / Layout

Berk SANDALCILAR

Yazışma Adresi / Correspondence Address

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
No: 409
Rize / TÜRKİYE

<https://www.facebook.com/ueipdergisi>

<https://independent.academia.edu/ueip>

<https://www.instagram.com/ueipdergisi>

İletişim / Contact

Tel: 444 01 99 / 5062
E-Posta: ueipdergisi@gmail.com
<http://dergipark.org.tr/ueip>

İndeksleme / Indexing

Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisine aşağıdaki indeks ve platformlar tarafından erişilebilmektedir.

- TR Dizin
- DOAJ
- ErihPlus
- EBSCO
- Index Copernicus
- ACARINDEX
- SOBIAD
- İdealOnline
- GoogleScholar
- OpenAire
- DergiParkAkademik
- BASEBielefeld Academic Search Engine
- CrossRef
- WorldCat
- MIAR
- SciLit
- WorldWideScience

YAYIN İLKELERİ

Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi (UEİP) uluslararası, hakemli ve bilimsel bir dergidir. Aşağıda sıralanan yayın ilkeleri doğrultusunda yayım yapar.

- UEİP Dergisi, bilimsel çalışmaların yayımlanabileceği bir platform oluşturarak ulusal ve uluslararası düzeyde bilimin gelişimine katkı sağlamayı amaçlar.
- UEİP Dergisi ekonomi, işletme, bankacılık, finans, maliye, çalışma ekonomisi, ekonometri, kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler alanlarında hazırlanmış özgün bilimsel araştırmaları yayımlar.
- UEİP Dergisi Türkçe ve İngilizce dillerinde hazırlanmış bilimsel çalışmaları yayımlar.
- UEİP Dergisi, İlkbahar (Nisan ayı) ve Sonbahar (Ekim ayı) dönemlerinde olmak üzere yılda iki kez elektronik olarak yayımlanır. Gerekli görüldüğü takdirde özel sayı da yayımlar.
- UEİP Dergisi herhangi bir sayı için makale kabul etmez. Dergiye her zaman makale gönderilebilir.
- UEİP Dergisi, TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark sistemini kullanarak yayım yapar. Makale ile ilgili tüm işlemler DergiPark sistemi üzerinden yürütülür.
- UEİP Dergisi <http://dergipark.org.tr/ueip> adresinden yayım yapar.
- UEİP Dergisi'ne yayımlanması için değerlendirilmek üzere gönderilen makalenin daha önce yurtiçinde ve/veya yurtdışında, Türkçe veya başka bir dilde hiçbir yerde yayımlanmadığı, yayıma kabul edilmediği ve yayımlanmak üzere başka bir dergiye gönderilmediğini yazar/yazarlar beyan ve taahhüt ederler.
- Yazar/yazarlar eserin telif hakkını elinde tutar ve ilk yayımlama hakkını UEİP Dergisine verir.
- UEİP Dergisinde yayımlanan yazıların içerikleriyle ilgili her türlü yasal ve bilimsel sorumluluk yazar/yazarlara aittir.
- UEİP Dergisi yazılar için telif ücreti ödemez.
- UEİP Dergisinde yayımlanan yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.
- UEİP Dergisi, dergide yer alan yazıların okuyucular tarafından okunmasına, indirilmesine, kopyalanmasına, dağıtılmasına, yazdırılmasına ve herhangi bir yasal amaçla kullanılmasına izin verir.
- UEİP Dergisi yayım ve araştırma etiğine aykırı yayım yapmamayı taahhüt etmekte ve dergiye sunulan makalelerin tamamı editör tarafınca intihal/benzerlik denetimine tabi tutar.
- UEİP Dergisine gönderilen makalenin dergi kapsamına girip girmediği; sisteme doğru/eksiksiz yüklenip yüklenmediği ve makale dergi yazım kurallarına uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı editörce kontrol edilir.
- UEİP Dergisinde çift kör hakem değerlendirme sistemi kullanılır. Makalenin yayına kabulü için en az iki hakemin "olumlu" görüşü aranır. Hakemlerden biri "olumlu", diğeri ise "olumsuz" görüş bildirmesi durumunda makale üçüncü bir hakeme gönderilir. Editör iki "olumlu" hakem görüşünü Editörler Kurulu'na göndererek hakem değerlendirme sürecini tamamlar.
- İki "olumlu" hakem görüşüne sahip tüm makalelerin yayımlanabilmesi için nihai kararı Editörler Kurulu verir.
- Yayına kabul edilen makaleler için yazarın talep etmesi halinde editörce imzalanmış bir "Yayına Kabul Belgesi" gönderilir.
- Dergi internet sitesi üzerinden paylaşılan isim, unvan ve e-posta adresleri gibi bilgileri sadece bu derginin belirtilen amaçları doğrultusunda kullanır; farklı herhangi bir amaç için kullanmaz veya diğer kişilerin kullanımına açılmaz.
- UEİP Dergisi, Budapeşte Açık Erişim Girişimi'nde açıklanmış Açık Erişim İlkelerini kabul eder. Dergi Budapeşte Açık Erişim Girişimi'ni imzalamıştır.
- UEİP Dergisi, yayım etiğini en yüksek standartlarda uygulamayı ve Yayıncılık Etiği Kurulu (COPE: Committee on Publication Ethics) tarafından hazırlanan uygulama rehberini izlemeyi taahhüt eder.
- UEİP Dergisindeki eserler LOCKSS (Lots Of Copies Keep Stuff Safe) sistemi ile arşivlenir.
- UEİP Dergisi Creative Commons (CC) Atıf 4.0 Uluslararası Lisans ile lisanslanmıştır.
- UEİP Dergisinde yayımlanan her makaleye düzenli olarak ücretsiz DOI (Digital Object Identifier System) numarası verilir.
- Sorular, öneriler ve yorumlarınız için ueipdergisi@gmail.com adresi kullanılabilir.

PUBLICATION PRINCIPLES

International Journal of Economics, Business and Politics (UEIP) is an international, refereed and scientific journal. It makes publication according to the publication principles listed below:

- UEIP Journal, as a platform for publishing scientific works, aims to make contribution to the improvement of science at national and international levels.
- UEIP Journal publishes original and scientific articles to the fields of economics, business, banking, finance, public finance, labour economics, econometrics, public administration and international relations.
- UEIP Journal publishes scientific works written in the languages of Turkish and English.
- UEIP Journal publishes two issues, as Spring (April) and Fall (October) issues, in a year electronically. Special issues can also be published, if it is deemed necessary.
- UEIP Journal does not accept an article for a specific issue. It is always possible to make submissions.
- UEIP Journal is published by using the TÜBİTAK ULAKBİM DergiPark system. All the processes related to the article are carried out via Dergipark system.
- UEIP Journal is published from the web address of <http://dergipark.org.tr/ueip>
- The authors of the submissions made to the UEIP Journal guarantees that they do not publish their articles in Turkish or any other language in Turkey or abroad before and they do not submit their articles any other journal to be published or their article is not accepted for publication in another journal.
- Authors holds the copyright of their works and they give the first publication right to the UEIP Journal.
- All the legal and scientific responsibility related to the content of the published articles belongs to the author.
- UEIP Journal does not pay any royalty to the authors.
- The articles published in the UEIP Journal can be used by making references.
- UEIP Journal allows the use of the articles for the purposes of reading, downloading, copying, sharing and printing, as well as for any other legal purposes.
- UEIP Journal is committed to make publication according to the publication ethics and all the articles submitted to the journal are exposed to plagiarism check.
- Editor controls the properness of an article in terms of the Journal's scope; the uploading of the article to the system in a correct way and in line with the article submission rules.
- UEIP Journal uses double blind referee review system. The positive opinions of two referees are sought for the acceptance of an article to be published. If one of the referees gives a positive opinion, while the other one indicates a negative opinion; the article is sent to a third referee for review. Editor completes the publication process by sending the positive opinions of two referees to the Publication Board of the Journal.
- The final decision of publication related to the articles with two positive referee opinions is given by the Publication Board of the Journal.
- Editor can send "Acceptance to Publication Document" to the authors of the accepted articles, if it is requested.
- The information such as name, title, e-mail can only be used for the indicated purposes of the Journal; this information cannot be used for any other purposes and cannot be shared with any other persons.
- UEIP Journal accepts the open access principles published by the Budapest Open Access Initiative. The Journal was signed the Budapest Open Access Initiative.
- UEIP Journal is committed to apply the highest publication ethics standards and follows the implementation manual prepared by the COPE: Committee on Publication Ethics.
- The works published in the UEIP Journal is archived with LOCKSS (Lots Of Copies Keep Stuff Safe) system.
- UEIP Journal is licensed with Creative Commons (CC) Attribution 4.0 International License.
- A DOI (Digital Object Identifier System) is assigned for all the articles published in the UEIP Journal.
- Questions, recommendations and comments can be conveyed via ueipdergisi@gmail.com .

İçindekiler / Contents

Araştırma Makaleleri / Research Articles

**Enerji Güvenliği ve Jeopolitik Riskin Türkiye'nin Çevre Kalitesi Üzerindeki Rolü:
Yeni Nesil Fourier Terimli Genişletilmiş ARDL Modelinden Kanıtlar**

The Role of Energy Security and Geopolitical Risk on Türkiye's Environmental Quality:
Evidence from the New Generation Augmented ARDL Model with Fourier Terms

Muhammet DAŞTAN

262-284

**Critical Reflections: A Qualitative Study on the Development and Impact of Critical
Thinking Skills Across Industries**

Eleştirel Yansımalar: Sektörler Arasında Eleştirel Düşünme Becerilerinin Gelişimi ve
Etkisi Üzerine Nitel Bir Çalışma

Filiz MIZRAK & Şenay ÇAYLAN

285-304

**Avrupa Birliği İklim Değişikliği Politikası: Politik Fırsatlar İçin İtici ve Destekleyici
Faktörler**

European Union Climate Change Policy: Driving and Supporting Factors for Political
Opportunities

Ömer UĞUR & Nur ÇELİK EFŞAN

305-327

Borsaya Kote Şirketlerde Kâr Yönetimi: Panel Kantil Regresyon Analizi

Earnings Management in Listed Companies: Panel Quantile Regression Analysis

Mustafa GENÇ & Ahmet YANIK

328-349

Türkiye'deki Bankaların Hisse Senedi Fiyatını Etkileyen Finansal Faktörler

Financial Factors Affecting the Stock Price of Banks in Türkiye

Saeed ABDELFAH & Metin AKTAŞ

350-364

**Representation of Human Resources in The Accounting System: Methods and
Applications**

Muhasebe Sisteminde İnsan Kaynaklarının Gösterimi: Yöntem ve Uygulamalar

Fatih Ömür BİNİCİ

365-379

**1994 Sonrası Dönemde Türkiye'de Doğrudan Yabancı Yatırımların Ekonomik
Büyüme ve İstihdam Üzerindeki Etkileri**

The Effects of Foreign Direct Investments on Economic Growth and Employment in
Türkiye After 1994

Ayşen BAKKALOĞLU

380-397

**Katılım Bankacılığında Aktif Kârlılığı ve Özkaynak Kârlılığı Üzerine Etki Eden
Faktörler**

Factors Affecting Return on Assets and Return on Equity in Participation Banking

Serkan DEMİREL, Ahmet ULUSOY & Gizem VAROL

398-420

A Win-Win Relationship between China and Kazakhstan: Thinking Beyond Dependency

Çin ve Kazakistan Arasında Kazan-Kazan İlişkisi: Bağımlılığın Ötesinde Düşünmek

Yavuz ÇELİK & Janaka JAYAWICKRAMA

421-441

Türkiye’de KOBİ’lere Verilen Krediler ile Seçilmiş Değişkenler Arasındaki Bağlantılılığın TVP-VAR Modeli ile İncelenmesi

Investigation of the Connectedness Between Loans Provided to SMEs and Selected Variables in Turkey Using the TVP-VAR Model

Yalçın YALMAN & Bahri Fatih TEKİN

442-459

Mapping the Cost of Illness Publications in Five Decades: A Bibliometric Analysis and Publications Landscape

Elli Yılda Hastalık Maliyeti Yayınlarının Haritalandırılması: Bibliyometrik Analiz ve Yayınların Görünümü

Nazife ÖZTÜRK

460-475

Firma Temsilcilerinin Perspektifinden Engelli İstihdamındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri: İstanbul İli Tekstil Sektöründe Nitel Bir Araştırma

Problems and Solutions in the Employment of Disabled People from the Perspective of Company Representatives: A Qualitative Research in the Textile Sector of Istanbul Province

Mesut ÇOLAK & Neşe YILDIZ

476-498

The Role of the European Parliament in the Development of the EU-USA Transatlantic Relations

AB-ABD Transatlantik İlişkilerinin Geliştirilmesinde Avrupa Parlamentosu’nun Rolü

Dilara SÜLÜN

499-517

Kentleşme, Enerji Tüketimi, Ekonomik Büyüme ve Dış Ticaret Açığının Türkiye’de Ekolojik Ayak İzi Üzerine Etkisi

The Impact of Urbanization, Energy Consumption, Economic Growth and Trade Deficit On Ecological Footprint in Türkiye

Okan KEKÜL

518-537

The Changing Role of Leaders in Chinese Foreign Policy Making Process

Çin Dış Politika Yapım Sürecinde Liderlerin Değişen Rolü

Zekeriyya AKDAĞ

538-554